

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/349/2015
Identifikačné číslo spisu: 5101899983
Dátum vydania rozhodnutia: 23.06.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5101899983.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Ing. M. F., bývajúcej v I., I. XXX, zastúpenej JUDr. Danielou Konečnou, advokátkou so sídlom v Žiline, Nám. Ľ. Štúra 1, proti žalovanému F. F., bývajúcemu v I., I. XXX, zastúpenému JUDr. Michaelou Macalákovou, advokátkou so sídlom v Žiline, J. Milca 11, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 7C/214/2001, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. februára 2015 sp. zn. 9Co/18/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Žalobou podanou na Okresnom súde Žilina 28. marca 2001 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (žalobkyne a žalovaného), ktoré zaniklo rozvodom manželstva. V žalobe uviedla, že dohoda medzi účastníkmi konania o vyporiadaní spoločne nadobudnutého majetku nie je možná a špecifikovala, čo podľa jej názoru patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 11. augusta 2014 č. k. 7C/214/2001-1147 v spojení s opravným uznesením z 8. októbra 2014 č. k. 7C/214/2001-1170 vyporiadal majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania tak, že uviedol, ktoré z hnutelných vecí, finančných prostriedkov, nehnuteľností a cenných papierov (konkrétne označených vo výroku rozsudku) prikazuje do výlučného vlastníctva žalobkyne a ktoré do výlučného vlastníctva žalovaného, a uložil žalovanému povinnosť vyplatiť žalobkyni sumu 45 856,81 eur na vyrovnanie podielu z vyporiadaného majetku. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a že o trovách štátu rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 26. februára 2015 sp. zn. 9Co/18/2015-1308 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil. Vo

výroku o trovách konania účastníkov a o trovách konania štátu rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Potvrdenie prvostupňového rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou, stotožňujúc sa aj s jeho dôvodmi.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Z obsahu dovolania je zrejmé, že smeruje proti potvrdzujúcemu výroku rozhodnutia odvolacieho súdu (výroku vo veci samej). Dovolanie odôvodnil odňatím možnosti konať pred súdom, ďalej tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nesprávnym právnym posúdením veci. K odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť podľa jeho názoru tým, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania s odvolaním sa na ustanovenie § 214 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) napriek tomu, že namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu prvostupňovým súdom a navrhoval zopakovanie resp. doplnenie dokazovania. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu považoval za nepreskúmateľné, nedostatočne odôvodnené a vnútorne rozporné.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok ako nedôvodný zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), teda či dovolanie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol v merite veci potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O. s. p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O. s. p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení.

Za nedôvodnú považoval dovoláciu námietku o odňatí možnosti žalovanému riadne konať pred súdom

nevykonaním dokazovania napriek tomu, že namietal nedostatočne zistený skutkový stav (s poukazom na hodnotenie znaleckého posudku predloženého v prvostupňovom konaní žalobkyňou a ním predloženého znaleckého posudku) a navrhoval v odvolacom konaní vykonanie ďalších dôkazov.

Súd totiž nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O. s. p.), a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá bez ďalšieho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo týmto postupom súdu sa neodníma účastníkovi možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

V súvislosti s dovolacou námietkou o nevykonaní dôkazov navrhnutých v priebehu odvolacieho konania dovolací súd navyše poznamenáva, že nebolo povinnosťou odvolacieho súdu sa týmto návrhom žalovaného, predloženým v štádiu odvolacieho konania, zaoberať a jeho neakceptovanie odôvodňovať, pretože z podaného odvolania je zrejmé, že žalovaný v ňom neuplatnil odvolací dôvod uvedený v § 205 ods. 2 písm. e/ O. s. p., t. j. že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú to ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené.

Vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nie je ani prípadne nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov. Hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal. Ak súd v procese dokazovania nevykoná dokazovanie určitým dôkazným prostriedkom takým spôsobom, ktorý predpisuje zákon, alebo ak hodnotí vykonané dôkazy v rozpore so zásadami formálnej logiky, dochádza k tzv. inej (v § 237 O. s. p. neuvedenej) vade. Takáto vada je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), prípustnosť dovolania ale nezakladá (porovnaj napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 266/2009).

V nadväznosti na uvedené je potrebné konštatovať, že rovnako nedôvodnou bola aj námietka žalovaného o odňatí možnosti konať pred súdom tým, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Odvolací súd je totiž povinný nariadiť pojednávanie len v taxatívne vymedzených prípadoch podľa § 214 ods. 1 O. s. p. V prejednávanej veci však nenastala žiadna v uvedenom ustanovení predpokladaných situácií. Súd preto správne postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a k odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom nedošlo.

K odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom nedošlo ani nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu. V zmysle stanoviska Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015 nepreskúmateľnosť rozhodnutia môže len výnimočne zakladať prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., a to ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadne vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. O taký prípad však v preskúmvanej veci nešlo. Tým, že odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a výslovne na ne odkázal, bolo potrebné odôvodnenie jeho rozsudku posudzovať v kontexte s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu. Z hľadiska náležitostí vyžadovaných ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. na riadne odôvodnenie rozsudku je postačujúce, ak súd v odôvodnení stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p., keďže ním bola daná odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa predmetu konania z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci. Sú z neho zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku osobitne vysporiadal aj s odvolacími námietkami týkajúcimi sa predložených znaleckých posudkov a ich hodnotenia prvostupňovým súdom.

Dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov v základnom konaní sa nezaobera správnosťou skutkových a právnych záverov v nich obsiahnutých (teda správnosťou odôvodnenia z tohto hľadiska), pretože správnosť dovolaním napadnutého rozsudku by

mohol skúmať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

Dovolaťom uplatnenými ďalšími dovolacími dôvodmi, spočívajúcimi v tzv. inej vade konania a v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, sa dovolací súd nemohol zaoberať, pretože tieto dovolacie dôvody by mohli byť relevantné len v prípade, ak by dovolanie bolo prípustné. Samotné však prípustnosť dovolania nezakladajú. Aj keby teda tvrdenie dovolaťa o nesprávnom právnom posúdení veci bolo opodstatnené, nezakladala by táto okolnosť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože trovy žalobkyne súvisiace s odmenou jej zástupkyne za vyjadrenie k dovolaniu, vzhľadom k odmietnutiu dovolania, nepovažoval za potrebné na účelné bránenie práva. V preskúmvanej veci mohla byť totiž prípustnosť dovolania daná len existenciou niektorej z procesných väd, vyplývajúcich z ustanovenia § 237 ods. 1 O. s. p., ktoré dovolací súd skúma bez ohľadu na stanoviská účastníkov konania.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok